

Силабус курсу

Фіскальна політика

Рівень вищої освіти – другий магістерський
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-професійна програма – Банківська справа

Рік навчання: I, Семестр: 1

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. Крисоватий Андрій Ігорович

Контактна інформація

krysovatty@gmail.com, +380673541835

Опис дисципліни

Дисципліна «Фіскальна політика» спрямована на глибоке, ґрунтовне пізнання і засвоєння студентами специфіки прийняття рішень у сфері фіску, реалізацію стратегії економічного зростання та партнерства відносин суб'єктів економіки за допомогою фіскального впливу на економічну кон'юнктуру. Ця дисципліна обґрунтовує теоретичні та практичні основи управління державними фінансами у контексті соціально-економічного розвитку, основні фіскальні форми та інструменти покращення індивідуального та суспільного добробуту, специфіку фіскального управління в середині країни та при визначенні митної справи і реалізації митної політики для зміцнення глобальної позиції країни. Даний курс повинен сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців-управлінців суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та сфери державних фінансів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/ 4	1. Наукова парадигма фіскальної політики	Знати теоретико-організаційні засади, емпіричні та наукові підходи до прийняття рішень щодо державних фінансів за різної економічної кон'юнктури та соціальної ситуації. Застосовувати сучасні інструменти фіскальної політики у контексті усього комплексу сучасних знань щодо фінансів, банківської справи та страхування.	Питання, обговорення
2/ 4	2. Фіскальна політика як інститут держави	Вивчити підходи до розуміння поведінки суб'єктів фіску у відповідності до протилежних пріоритетів інститутів держави та економічних агентів з громадянами. Знати особливості здійснення фіскальної політики залежно від регіональних особливостей та володіти аналітичними навиками щодо ефективності фіскальної політики. Застосовувати сучасні методи фіскальної політики у контексті усього	Кейси, колективне обговорення

		комплексу сучасних знань щодо фінансів, банківської справи та страхування.	
2/ 4	3. Напрямки і форми фіскальної політики	Знати форми фіскального впливу на індивідуума та економічних агентів та напрями такого впливу залежно від цілей держави. Навчитись передбачати зміну економічної та соціальної ситуації, кон'юнктури залежно від фіскальних рішень в держави та світових тенденцій.	Дискусії, колективне обговорення
2/ 4	4. Державні витрати та трансфертні платежі	Розуміти сучасні підходи до використання інструменту державних видатків. Вміти приймати рішення ефективного розміщення державних видатків. Знати механізми проведення та виграшу тендерних торгів.	Дискусії, колективне обговорення кейси
4 / 6	5. Оподаткування та податкове регулювання у фіскальної політики	Обґрунтовувати та розуміти природу, поняття, необхідність та напрями використання інструменту податків при реалізації фіскальної політики. Передбачати та оцінювати ступінь впливу оподаткування, його зміни на матеріальне становище платника.	Колективне обговорення Задачі
2/ 4	6. Борговий інструментарій фіскальної політики	Розуміти можливості та напрями використання боргового інструментарію; розрізнати його суть та види. Застосовувати сучасну практику запозичень у фіскальної політики у контексті усього комплексу сучасних знань щодо фінансів, банківської справи, страхування.	Дискусії, тести, питання, задачі
2/ 4	7. Проблемні аспекти функціонування фіскальної політики	Опанувати теоретичні і практичні аспекти впливу сторонніх факторів (політичних, часових, грошово-кредитних, глобальних) на ефективність фіскальної політики. Передбачати та аналізувати ступінь зміни ефективності фіскальних рішень під впливом зовнішніх факторів. Взаємозв'язок та взаємовплив фіскальної політики та державного боргу. Вплив різновидів дефіцитів бюджету на досягнення цілей фіскальної політики	Кейси, питання, ситуації

Літературні джерела

1. Барановський О. І. Координація фіскальної і монетарної політики. Фінанси України. 2024. № 2. С. 7-25.
2. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика в умовах воєнного стану як фактор економічного розвитку територій. Ефективна економіка. 2022. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_12_4
3. Бюджетний кодекс України. Урядовий кур'єр. 25.06.2010р. №131.

4. Вдовічен А., Табенська Ю, Урсакий Ю. Фіскальні інструменти впливу на економічний розвиток країн. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2022. № 3. С. 51-62
5. Жовнір Н. М., Галай В.М. Скоординована фіскальна політика в умовах військових дій. Ефективна економіка. 2024. № 2. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.41>
6. Заруба Д. В. Сутність та роль фіскальної групи інструментів у забезпеченні збалансованого (сталого) розвитку на засадах зеленої економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 10. С. 175-181.
7. Крисоватий А., Луцик А. Фіскальна політика: навч. посіб.-Тернопіль: Підручники і посібники, 2003 .312с.
8. Луцик А.І. Обґрунтування пріоритетності досягнення цілей сталого розвитку у здійсненні фіскальної політики. Світ фінансів. 2021. Вип. 1(66). С. 89-101.
9. Луцик, А., Синютка, Н. Податковий інструментарій фіскальної політики в умовах діджиталізації фіскального простору. Світ фінансів. 2019. Вип. 1. С. 87-97.
10. Мискін Ю. І., Мартиненко В.В, Мискіна О.О. Сутність фіскальної політики Проблеми системного підходу в економіці. 2022. Вип. 2. С. 79-85
11. Податковий кодекс України. /Верховна Рада України. – Офіц.вид. - Голос України від 04.12.2010 - № 229, / № 229-230. – (Бібліотека офіційних видань).
12. Савченко В. Ф., Лось А.Ф. Фіскальна політика в державі: сутність, етапи розвитку, принципи та інструменти. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 2. - С. 62-68.
13. Сочка К. А., Палінчак М.М. Митні платежі як фіскальний інструмент держави: тенденції та виклики поточного періоду. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2023. Вип. 48. С. 65-72.
14. Шаров О. М. Координація монетарної та фіскальної політики: новітні виклики. Фінанси України. 2023. № 12. С. 46-60.
15. Якушко І. В. Роль фіскальної політики в забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки. Проблеми економіки. 2023. № 1. С. 192-197.
16. Anatolii Lutsyk, Maryna Pravdiuk, Oleh Deneha, Vadym Puhalskyi, Inesa Shepel. (2024) Fiscal Tools for Promoting Efficient Economic Growth[J], Archives Des Sciences, Volume 74 , Issue 6. DOI: <https://doi.org/10.62227/as/74608>
17. Andrii Zolkover, Anatolii Lutsyk, Mykhaylo Kapryulya, Ivan Zhygalo, Hanna Kolomiiets. (2024) Fiscal Measures and Their Consequences: European Experience Against Ukrainian

- Perspectives[J], Archives Des Sciences, Volume 74 , Issue 3. 146-151. DOI: <https://doi.org/10.62227/as/74324>
18. Arroyo Marioli, Francisco & Fatás, Antonio & Vasishtha, Garima, 2023. "Fiscal Policy Volatility and Growth in Emerging Markets and Developing Economies," Policy Research Working Paper Series 10409, The World Bank.
 19. Bucheli, Marisa; Lara Ibarra, Gabriel; Tuzman, Diego. (2020) Assessing the Effects of Fiscal Policies on Poverty and Inequality : The Case of Uruguay. Policy Research Working Paper; No. 9499. World Bank, Washington, DC. © World Bank. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/34943> License: CC BY 3.0 IGO
 20. Canuto, Otaviano; Giugale, Marcelo. (2010). The Day After Tomorrow : A Handbook on the Future of Economic Policy in the Developing World. World Bank. © World Bank. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/2507> License: CC BY 3.0 IGO.
 21. Chowdhury M. A. (2021) Fiscal Policy and Forecasting Real GDP Financial markets, institutions and risks. Vol. 5, Iss. 4. 5-13.
 22. Christina D. Romer, (2021) The Fiscal Policy Response to the Pandemic. Brooking Papers on economic activity. BPEA Conference Drafts, March 25, 2021. URL: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2021/03/BPEASP21_Romer_conf-draft_updated.pdf
 23. Demi A., Xhaferri S., Uku S., Shahini S., Lushi A. (2021) The impact of fiscal policies on Albanian economic growth: The case of value-added tax A. Demi, // Journal of governance & regulation. Vol. 10, Iss. 4(Sp. Iss.). 311-325.
 24. Dmytro Zakharov, Halyna Kryshtal, Anatolii Lutsyk, Halyna Vasylevska, Alla Chornovol. (2024) Efficiency of Fiscal and Monetary Policy in the Challenging Economic Environment. Economic Affairs, Vol. 69, pp. 239-249 DOI:10.46852/0424-2513.1.2024.25 <https://economicaffairs.co.in/Journal/downloadIssue/id/NjI4MA==/file/pdf>
 25. Hamza B., Milo P. (2021) Fiscal policy and economic growth: Some evidence from Kosovo. Journal of governance & regulation. Vol. 10, Iss. 4. 130-136.
 26. Huang C.-J. (2020) The impact of national fiscal rules and government effectiveness on the procyclicality of fiscal policy in the Asia-Pacific countries. Journal of governance & regulation. Vol. 9, Iss. 1. 35-43.
 27. Kopych R., Shevchuk V. (2021) Asymmetry of External Effects of the Budget Balance of the Largest Eurozone Countries as an Obstacle to Fiscal Policy Coordination. International

Economic Policy. № 1. 70-90.

28. Krysovaty Andriy, Lutsyk Anatolii, Synyutka Nataliya. (2019) Influence of Time Lags on the Efficiency of Fiscal Policy in Ukraine. 2019 9th international conference on Advanced Computer Information Technologies ACIT'2019. Ceske Budejovice, Czech Republic. June 5–7, 2019. 380–383p.
29. Lacey, Eric; Massad, Joseph; Utz, Robert. (2021) A Review of Fiscal Policy Responses to COVID-19. Equitable Growth, Finance and Institutions Insight;. World Bank, Washington, DC. © World Bank. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/35904> License: CC BY 3.0 IGO.
30. Pigato, Miria A.. (2019). Fiscal Policies for Development and Climate Action. International Development in Focus;. Washington, DC: World Bank.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Під час контрольного заходу студент може користуватись лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь якій формі обмінюватись інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволом керівництва факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фіскальна політика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Усне опитування та тестування по 1-4 темах.	Модульна контрольна робота по 1-4 темах	Усне опитування та тестування по 5-7 темах.	Модульна контрольна робота по 5-7 темах	Оцінка за тренінг визна-чається як середнє арифм. за складові тренінгу	Реферати та есе відповідно до тематики самостійної роботи

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом